

Motion till riksdagen

1989/90:N280

av Lars Norberg och Carl Frick (båda mp)

Bergtäkt

I stora delar av vårt land har knappheten på naturgrus blivit ett besvärande problem. Grus för betongtillverkning, vägbyggnad etc. får transporteras allt längre stäckor, och allt oftare tvingas man söka alternativa material eller källor.

Grustäkter har alltid medfört miljöproblem men de alternativa metoderna är ingalunda bättre. Det vanligaste sättet är bergtäkter. Man öppnar dagbrott där man spränger loss bergstycken som sedan krossas till olika finhetsgrad. Ett annat alternativ har varit sandsugning från havsbotten. Det senare har förekommit vid Måkläppen utanför Falsterbonäset och därvid visat sig medföra betydande miljöskador.

Övergången från normal grustäkt till bergtäkt är en utomordentlig demonstration av vad som händer när naturresurserna sinar: man tvingas att tillgripa en mycket mer energikrävande metod för att förse sig med de nyttigheter som man anser sig behöva. Nationalekonomerna brukar alltid framhålla att materialknapphet är något som man inte skall vara orolig för. Om en råvara sinar kommer mänskligheten bara att övergå till något ersättningsmaterial. Så sker onekligen när man går över till bergtäkt, men det sker under uppoffrande av en kraftigt ökande energiförbrukning.

Bergtäkt ger som bekant upphov till betydande störningar för omgivningen och naturen i form av buller, damm och eventuella skador på grundvatten. Eftersom det är en verksamhet som är helt jämförbar med gruvsdrift bör den behandlas som annan gruvsdrift.

Minerallagstiftningen kommer med all sannolikhet att behandlas av riksdagen under våren. Därvid bör även bergtäkter tas upp till behandling. Miljöpartiet de gröna har redan motionerat om hur vi anser att minerallagen skall utformas. Till detta vill vi lägga att bergtäkter skall behandlas som mineralutvinning i övrigt och alltså bli föremål för samma konsessionsförfaranden.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen beslutar att bergtäkter skall ingå i minerallagen och behandlas som annan gruvsdrift.

Stockholm den 25 januari 1990

Lars Norberg (mp)

Carl Frick (mp)